



VALTIONEUVOSTO  
STATSRÅDET

# TE-Palvelut 2024

Työttömyysturvan rahoitusvastuun  
kuntakompensaatio ja TE-palveluiden rahoitus

Unna Heimberg  
VM/KAO

# TE-palveluiden siirto ja kuntien työttömyysturvaa koskevan rahoitusvastuun laajentaminen

Työttömyysturvan rahoitusvastuun laajentaminen

Lisäkustannus kunnille noin **350 milj. €**

Vastaava kompensatio tuloihin

Kuntatalous (2024)

Toimintakate  
13,1 mrd. €

Valtionosuudet  
3,2 mrd. €

Verotulot  
12,8 mrd. €

Kunnille siirtyvät TE-palvelut

Lisäkustannus kunnille maks **700 milj. €**  
(toteuma 2019 n. 520 milj. €)

Valtionosuuden lisäys (100 %)

Järjestämisvastuu:  
kunta tai yhteistoiminta-alue jonka työvoimapohja väh. 20 000 hlöä

# Työttömyysturvan rahoitusvastuun laajentamisen kuntakompensaatio



# Rahoitusvastuun laajentuminen kompensoidaan kunnille

- Siirtyvä rahoitusvastuu lisäisi kuntien työttömyysetuusmenoja noin **350 milj. eurolla.**
- Kompensaatio toteutetaan kustannusneutraalisti kuntien ja valtion välillä.
- Rahoitusvastuun kuntakompensaatio on poikkileikkaustilanteessa tehtävä lisäys, jonka tasoa ei tarkasteta myöhemmin.
- **Kompensaatiotavaksi on valittu valtionosuusjärjestelmä,** jossa kompensaatio määräytyy työikäisen väestön suhteessa.
  - Arviolaskelman mukaan kompensaatio lisäisi kunnan valtionosuutta 48-71 €/asukas kunnan väestörakenteesta riippuen.

# Kuntakohtaisten muutosten tasaaminen (järjestelmätasaus)

- Tulojen lisäystä ei pystytä kuntakohtaisesti kohdentamaan tarkasti rahoitusvastuun siirrosta aiheutuvien kustannusten kasvua vastaavasti.
- Kuntakohtaista muutosta on tasattava kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmään sisällytettävällä erillisellä tasausmenettelyllä.
- Tasauksella muutokset rajattaisiin poikkileikkaustilanteessa nolnaan.
- Tasausta ei olisi tarkoitus korjata jälkikäteen, vaan se olisi toistaiseksi pysyvä elementti kuntien valtionosuusrahoitusta.

# Rahoitusvastuumuutoksen nettovaikutukset kuntakokoryhmittäin, €/as

Kuntakoko	Kuntien rahoitusvastuu nykytilassa	Uudistuksen mukainen rahoitusvastuu	Muutos rahoitusvastuussa	Kompensaatio	Nettovaikutus
Yli 100 000 as.	95	158	67	69	1
40 001-100 000 as.	74	139	70	62	-8
20 001-40 000 as.	52	114	65	60	-5
10 001-20 000 as.	41	96	58	58	0
5 001-10 000 as.	39	86	50	57	7
2 000-5 000 as.	41	82	43	55	12
Alle 2 000 as.	44	62	19	54	35
Yhteensä	70	129	63	63	0
Kuntaminimi	2	15	-42	48	-72
Kuntamaksimi	128	216	120	71	95

# Rahoitusvastuumuutoksen nettovaikutukset hyvinvointialueittain, €/as

Hyvinvointialue	Kuntien rahoitusvastuu nykytilassa	Uudistuksen mukainen rahoitusvastuu	Muutos rahoitusvastuussa	Kompensaatio	Nettovaikutus
Helsinki	96	152	59	71	12
Vantaa+Kerava	74	140	71	68	-2
Länsi-Uusimaa	66	115	53	65	12
Itä-Uusimaa	70	105	37	62	25
Keski-Uusimaa	50	93	45	63	18
Varsinais-Suomi	62	118	59	63	4
Satakunta	47	120	77	59	-18
Kanta-Häme	57	123	70	60	-10
Pirkanmaa	67	144	82	64	-18
Päijät-Häme	98	160	66	60	-6
Kymenlaakso	93	163	75	60	-15
Etelä-Karjala	64	140	81	61	-21
Etelä-Savo	55	126	75	58	-18
Pohjois-Savo	75	119	47	61	14
Pohjois-Karjala	98	178	86	61	-25
Keski-Suomi	87	153	70	62	-8
Etelä-Pohjanmaa	38	83	48	59	10
Pohjanmaa	37	85	51	61	10
Keski-Pohjanmaa	42	94	55	58	3
Pohjois-Pohjanmaa	71	128	61	61	1
Kainuu	69	125	60	59	-1
Lappi	61	108	51	61	10
Yhteensä	70	129	63	63	0
Kuntaminimi	2	15	-42	48	-72
Kuntamaksimi	128	216	120	71	95

# **Kunnille siirtyvien TE-palveluiden rahoitus**





# TE-palvelut ovat uusi valtionosuustehtävä

- Kunnille siirtyvät TE-palvelut muodostavat uuden valtionosuustehtävän.
- Rahoitus uusiin ja laajeneviin tehtäviin on kunnille täysimääräinen (100-prosenttinen valtionosuus).
- Valtionosuusrahoitus on kunnille yleiskatteista, ts. sitä ei ole korvamerkitty tiettyyn tarkoitukseen.
  - Kunta päättää itse valtionosuuden käytöstä tehtävälainsäädännön puitteissa.
- Valtionosuus on laskennallista ja kohdentuu kunnille asukkaiden palvelutarpeen ja olosuhdetekijöiden perusteella.
- Siirtyvien palveluiden arvioitu kustannus on maksimissaan noin 700 milj. euroa vuoden 2022 tasossa.

# TE-palveluiden rahoitus valtionosuusjärjestelmässä

- TE-palveluihin kohdennettava rahoitus viedään valtionosuusjärjestelmän laskennalliseen kustannuspohjaan
  - Työikäisen väestön perusteella (70 % paino)
  - Työttömien (laaja käsite) määrän perusteella (30 % paino)
    - → Näistä muodostuvat uudet valtionosuuskriteerit
- Kotoutumiskoulutuksen (muiden kuin pakolaisten) rahoitus kohdennetaan perusratkaisusta poiketen vieraskielisyyskriteerin kautta
  - → Olemassa olevan valtionosuuskriteerin painoarvoa korotetaan

# TE-palveluiden rahoituksen nettovaikutukset kuntakoryhmittäin, €/as



Kuntakoryhmä	Arvio siirtyvästä kustannuksesta	Valtionosuuden lisäys	Nettovaikutus
Yli 100 000 as.	99	106	7
40 001-100 000 as.	103	94	-9
20 001-40 000 as.	87	88	1
10 001-20 000 as.	83	83	0
5 001-10 000 as.	84	81	-3
2 000-5 000 as.	96	81	-15
Alle 2 000 as.	86	79	-7
Koko maa	95	95	0
Kuntaminimi	32	62	-143
Kuntamaksimi	225	110	47

# TE-palveluiden rahoituksen nettovaikutukset hyvinvointialueittain, €/as



Hyvinvointialue	Arvio siirtyvästä kustannuksesta	Valtionosuuden lisäys	Nettovaikutus
Helsinki	95	110	14
Vantaa+Kerava	81	107	26
Länsi-Uusimaa	68	96	28
Itä-Uusimaa	63	86	23
Keski-Uusimaa	58	86	29
Varsinais-Suomi	93	93	-1
Satakunta	100	89	-11
Kanta-Häme	81	88	6
Pirkanmaa	87	95	8
Päijät-Häme	108	94	-14
Kymenlaakso	130	97	-33
Etelä-Karjala	109	95	-14
Etelä-Savo	117	88	-28
Pohjois-Savo	96	89	-7
Pohjois-Karjala	135	100	-35
Keski-Suomi	131	96	-35
Etelä-Pohjanmaa	83	81	-2
Pohjanmaa	75	84	9
Keski-Pohjanmaa	89	82	-7
Pohjois-Pohjanmaa	95	90	-5
Kainuu	148	89	-59
Lappi	116	92	-24
Koko maa	95	95	0
Kuntaminimi	32	62	-143
Kuntamaksimi	225	110	47

# Vaiheittainen siirtymä laskennalliseen kriteeriin

- Kustannusten nykytilan arviointi kuntakohtaisesti perustuu suurilta osin laskennalliseen arvioon kustannuksista. Tämä aiheuttaa epävarmuutta erityisesti pienten kuntien kustannusten osalta.
- Koelaskelmissa kohtuulliset nettovaikutukset ovat hyväksyttäviä mutta joukolla kuntia nettovaikutus on muita kuntia korkeampi
- Kriteerimuutosten sijaan ollaan esitetty vaiheittaista siirtymää kohti lopullisen laskennallisen kriteerin käyttämistä.
- Antaisi kunnille aikaa sopeutua muutokseen ja lieventäisi kuntakohtaisia muutoksia uudistuksen voimaantulovaiheessa.

# Vaiheittaisen siirtymän malli

- Peruslähtökohtana vertailu: kunnittainen toteutuma-arvio vs. valtionosuusrahoitus (nettomuutos, euroa ja euroa/as)
- Vaiheittainen siirtymä täysimääräiseen laskennalliseen valtionosuusrahoitukseen
- Siirtymä tapahtuisi kolmen vuoden aikana seuraavasti:
  1. Voimaantulovuonna rahoitus määräytyy 50 % kunnittaisen toteutuma-arvion ja 50 % laskennallisen valtionosuusrahoituksen perusteella
  2. Toisena vuonna rahoitus määräytyy 25 % kunnittaisen toteutuma-arvion ja 75 % laskennallisen valtionosuusrahoituksen perusteella
  3. Kolmantena vuonna valtionosuusrahoitus määräytyy täysimääräisesti valitun valtionosuuskriteerin mukaisesti



# Laskelmat julkaistu HE:n yhteydessä

- Kuntakohtaiset laskelmat vaikutusarvioinneista:
  - <https://tem.fi/kuntien-rahoituslaskelmat>

# Kiitos!

Unna Heimberg  
Valtiovarainministeriö  
Kunta- ja aluehallinto-osasto



VALTIONEUVOSTO  
STATSRÅDET